

Ročenka ČHS

ČESKÝ HOROLEZECKÝ SVAZ · 2021

Baví tě hory? Lezení? Cestuješ?

BALÍČEK ČHS TRIO

1. CESTOVNÍ POJIŠTĚNÍ UNIQA

Výhodné celoroční cestovní pojištění, které se vztahuje i na horolezectví (bez omezení nadmořskou výškou), skialpinismus, canyoning, paragliding a další obtížně pojistitelné sporty a outdoorové aktivity. Lze si vybrat z několika variant pro Evropu i Svět.

2. ČLENSTVÍ V ČHS

Členství přináší řadu výhod pro lezce, alpinisty a skialpinisty a podporuje rozvoj těchto sportů v ČR.

3. ČLENSTVÍ VE SLOVINSKÉM HOROSVAZU PZS

Díky členství v PZS můžete využít až 50% slevy na ubytování ve více než 1300 alpských chatách v Rakousku, Německu, Francii, Itálii, Švýcarsku, Španělsku, Slovinsku apod.

Obsah

2 ÚVODNÍK

Pár slov na úvod od předsedy ČHS Honzy Bloudka a členů Výkonného Výboru ČHS.

5 UDÁLOSTI ROKU

Shrnutí toho nejzajímavějšího, co se událo v roce 2021 v jednotlivých oblastech českého (horo)lezení.

19 ŠPICA ŠPICE

Když se propojí to nejlepší z několika generací, nemůže vzniknout nic špatného. Jako například během multigeneračního výjezdu na Petit Clocher du Portalet.

23 KRÁLOVNY ČESKÉHO LEZENÍ

Dvě blondýnky, které zcela ovládly scénu českého sportovního lezení, společně odpovídaly na otázky v obsáhlém rozhovoru.

31 PÍSEK NAD ZLATO

O lezení na českých pískovcích bylo řečeno již mnoho, ale přesto je dobré si připomenout, jak se k nim správně chovat a proč.

36 ODDÍLY NA PRVNÍM MÍSTĚ

Proč jsou oddíly pro svaz a svaz pro oddíly tak důležité?

41 ROK V ČHS

Zhodnocení loňského roku v ČHS.

44 VÝSTUPY ROKU 2021 - nominace

Přehled nominací těch nejlepších výstupů/přelezů roku 2021 v anketě Výstupy roku.

REDAKCE / GRAFIKA
Míša Košatková

FOTO NA OBÁLCE

Adam Ondra na LOH v Tokiu / Autor: Petr Chodura, AOP

◀ GRAND CAPUCIN / AUTOR: LUKÁŠ ONDRÁŠEK

Ročenka ČHS

ČESKÝ HOROLEZECKÝ SVAZ • 2021

Honza Bloudek, předseda ČHS

Máme za sebou účast na první olympiádě, která nás podle mediálních průzkumů katapultovala mezi úzkou a exkluzivní skupinu divácky nejatraktivnějších sportů. Navíc díky zařazení skialpinismu na ZOH 2026 v Cortině jsme se stali jediným sportovním svazem u nás, který bude na programu letní i zimní olympiády. Nebývalý zájem a mediální pozornost nám přináší spoustu příležitostí i motivace pro další práci, ale staví před nás i kupu zatraceně náročných výzev, jak v organizaci, tak v práci s médii a partnery.

Když budu upřímný, občas mám pocit jako provozovatel legendárního Z-37 Čmelák, který získal parkovací slot a povolení operovat z paluby nejmodernější letadlové lodi třídy USS Gerald R. Ford. Potenciál našeho sportu by velel přejít co nejrychleji alespoň na repasovanou F-16 a začít plánovat přechod směrem k připravované supertajné šesté generaci Next Generation Air Dominance. Jenže náš dnešní rozpočet dovoluje s maximálním vypětím a nadšením financovat provoz starého dobrého Čmeláka, kterého má navíc hodně našich členů docela rádo. Máme v něm sice inovovaný motor i přístroje, ale nalijme si čistého vína, na letadlovou loď prostě nestačí.

Jsem přesvědčený, že potřebujeme tu repasovanou F-16 získat, naučit se s ní létat a také ufinancovat její provoz. Což bude v praxi znamenat další profesionalizaci a nezbytné personální posílení, změnu stylu řízení, spoustu nekončící práce na poli mediální komunikace a s partnery, mnohem intenzivnější spolupráci s aktivními oddíly, ale hlavně vybojovat zařazení našeho sportu mezi nejvýznamnější

olympijské sporty nejen ve formální rovině, ale i z hlediska odpovídající podpory. Jakkoliv všechno dohromady vypadá jako přehnaně vysoký cíl, musíme se k němu krok za krokem vydat, i když podobně jako při náročném prvovýstupu nebudeme mít nikdy dokonalý přehled, jaké překážky nás cestou potkají. Snad největší výzva přitom bude udržet rovnováhu mezi tradičním a sportovním pojetím, které obojí k lezení a horolezectví neodmyslitelně patří.

V soutěžním sportu potřebujeme dál pracovat směrem ke špičkovému zázemí pro naše nejlepší reprezentanty – ve sportovním lezení i ve skialpinismu. V práci s talentovanou mládeží jsme zatím na začátku cesty s vytvářením sportovních mládežnických středisek a nižších soutěží. Větší podpora aktivním oddílům se bude letos teprve rozvíjet.

Obrovským kusem našeho poslání ale zůstává i nadále vytváření zázemí pro členy – jednak zlepšováním podmínek pro trénink na umělých stěnách, ale především obnovou jistění ve skalách, údržbou a značením přístupových cest, vyjednáváním výjimek s ochranou přírody a informováním o aktuální situaci v lezeckých oblastech.

Marek Klíma, člen VV

Konec roku, období bilancování, a to nejen v číslech, ale i v osobních předsevzetích, cílech vztazích, a vlastně úplně ve všem. Vylezl jsem tu osmičku? Zaplatil jsem tu složenku?

Chutnala mi ta dvanáctka? Líbila se jí ta kytka? ČHS také bilancuje, rozvahy, výkazy, příkazy, úhrady. Čísla, která ani nejsou vidět, a přece rozhodují o tom, co bude a co ne. Pro sportovní svaz to nebylo jednoduché období, covid, lockdown, zákaz sportování pro kluby a spolky, výměna vládnoucí garnitury, to vše ovlivňuje naše financování. I přes tato úskalí se nám mnohé podařilo – zvládnutý rozpočet, dotažené investiční dotace, profesionalizace pracovního týmu, zvládnutá krizová opatření. Není toho málo. Jsme za to rádi, jsme rádi za každé sportující dítě v oddíle, každou novou cestu na skalách a každého člena našeho svazu. Přeji vám pozitivní bilancování roku minulého a správný směr do roku budoucího.

Jirka Oliva, člen VV

Jsem rád, že se můžu aktivně podílet na “nové” koncepci sportovního svazu, kde vidím primární smysl hlavně v dobře fungujících oddílech a servisu směrem k jeho členům.

Nechtěl jsem sedět v anonymním davu, který “jen” nadává, ale chtěl jsem přidat ruku k dílu a rozpohybovat pokus o “ideální” svět :). Do VV jsem usedl s jasnou linií tvorby, která vykryštovala po mnohahodinových diskusích s Honzou Zozulákem a Jirkou Žákem, kteří mají nemalý podíl na řadě věcí, které se nově dávají do pohybu. Svaz před “naším” příchodem samozřejmě nebyl nulový a měl rozpohybovanou celou řadu dobrých věcí, na kterých se dále staví. Jsem velmi rád, že stávající uskupení VV je schopné diskuse, kde, i přes ostrou názorovou

výměnu, jsme schopni najít konsensus a společnou cestu za ideálem. Věcí, které je potřeba nastavit a postrčit vpřed, je celá hromada. Je to výzva a zároveň svým způsobem závazek. Těším se na tvorbu a posouvání dopředu. Lezení je skvělý sport a zaslouží si parádní střechu.

Petr Resch, člen VV

To máte: děcka, stěny, trenéři, chyty, soutěže, lezecké parky, chata, metodika, zkušenosti, identita, management, rozhodčí, správa skal, zkušenosti, legislativa, mistráky, talenti, etika, dotace, stavěči, pojištění, tábory, desítky, jedenáctky, dvanáctky, šestitisícovky, sedmitisícovky, osmitisícovky... To všechno dohromady a mnohem víc je oddíl. Nebo by mohl být. Chceme, aby byl. Bude! Nadšení nám nechybí. A s nadšením sobě vlastním se vydáváme za společným cílem: silný oddíl. Silný oddíl, který jde dopředu. Silný oddíl, jehož síla stojí na základech silného sportovního svazu. Společně jsou si oporou, společně rostou. A to byste koukali, kolik hodin a dní jsme se dohadovali, argumentovali, přemlouvali a dokonce i hádali! A teď snad ty ještě ne staré, rádoby chytré makovice celého VV vygenerovaly nějaký směr. Směr, kterému věříme třeba proto, že i ty „makovice“ žijí oddílový život a denně jsou konfrontovány na jedné straně s potenciálem a na druhé straně s bídou reality. Však ouha, nevíme vše. Nevíme nic vedle vás oddílových předsedů a dělných včel. Proto jsme si na pomoc vybrali koordinátorku Lucii. Bude objíždět vás oddíly, radit se s vámi, nasávat, žít, a pak to sypat na naše odborníky, kteří to celé semelou a vyrobí prorůstový mix. Možná si po cestě mockrát natlučeme, budeme se soukat úzkým komínem, odírat v oblí spáře i potit vysoko nad kruhem, ale dáme to! A až budeme nahoře? Copak se asi stane? No vedle přece stojí další parádní věž a vedle další, další a další. Pořád dokola, jako v tom oddílu! Oddílům ZDAR!

UDÁLOSTI ROKU

SKÁLY

Ačkoliv lezecká sezóna loňského roku byla na českých skalách ze začátku vrtkavá, nakonec jsme se dočkali celé řady dní s parádní podmínkou, a když zrovna počasí nepřálo, tak se pracovalo!

V mnoha skalních oblastech proběhly pod taktovkou místních oddílů, lezců a oblastních vrcholových komisí ČHS tradiční brigády na úpravu a údržbu přístupového terénu, některé za finanční podpory z grantů ČHS, ačkoliv vzhledem ke covidovým omezením hromadných akcí, v řadě případů s mírným zpožděním. Například horolezecký oddíl HO Adršpach svolal všechny příznivce této pískovcové mekky na pomoc koncem května, a kromě místních stálíc se tak na brigádu sjeli úderníci od Teplic až po Ostravu včetně 22 dětských pomocníků z HO Krko v čele s maminkami. Na Křížáku dali společnými silami dohromady nové protieroční zátarasy u Podzimní, pěšinu u Hodináře, odstranili strom opřený o Desátou, opravili budku první pomoci u Květnové, v Ádru vybudovali nové schody ke Štěpánské koruně, opravili zátarasy pod Velrybou a mnoho dalšího. Otevírání Skaláku, které každoročně pod taktovkou TJ Český Ráj doprovází dubnové zahájení sezóny, se tentokrát konalo až v červenci, kdy už se hruboskalské vrcholovky dávno hemžily letošními zápisy. Celkem padesát brigádníků se pustilo do opravy zábradlí u Kopicova statku, vytěžení kůrovcem napadených stromů, úklidu schodů a dalších

údržbových prací včetně sběru odpadků. Ještě více pracantů se ukázalo na říjnovém Zavírání, kde se odvedl další pořádný kus práce. Na Suškách byl postaven velký nový žebřík k cestám Střední věže během brigády pořádané OVK Jizerské a Lužické hory na začátku května a na Ostaši jsou díky brigádě pod velením HK Ostaš například nové schody k Sově.

Nelenilo se ani při výměně jištění, kde za rok 2021 evidujeme na českých skalách více než 800 nových jisticích bodů. V průběhu roku také nabyla právní moci více než desítka nových povolení lezení od ochrany přírody, která byla vydána díky vyjednávání ČHS. Nejvýznamnější povolení se týkají národních přírodních rezervací – NPR Kaňon Labe (pravý břeh Labáku) do roku 2030, NPR Jizerskohorské bučiny do roku 2025, NPR Bořeň do roku 2030, PR Rabštejn do roku 2029 nebo například povolení boulderingu na Boru do roku 2025.

Ze všech nejvíc však makali samotní lezci, kteří sekali jeden parádní přelez za druhým. Matěj Svojtka zaútočil hned z jara na nejvyšší pískovcovou klasu a přelezl v Labáku “Strandcafé” XIc na Labské pláži, to se povedlo také Mišu Burianovi, který po roce zkoušení udolal “Betom” XIc na Veřejný dům v Labáku. Natěsno se přiblížili také Martin „Džanglí“ Jungling s přelezem nové cesty „Freska direkt“ na Španělskou stěnu, které navrhl klasu XIb/XIc a Jirka „Django“ Jaroň, který po 15 letech zopakoval „Vysoké napětí“ XIb/XIc na Vesnu v Teplických skalách – historickou, kontroverzní cestu z dílny Tomáše Sedláčka následně obnovenou Pavlem

◀ MIŠO BURIAN V CESTĚ “BETOM” XIc / AUTOR: STANDA MITÁČ

“Albertem” Hrubým. Django si dále zapsal cestu “Černý Petr” za XIb, která je narovnáním letošního hitu “Těžká karta” XIa na Horních stěnách v Teplických skalách. Ta se v letošním roce dočkala hned několika dalších přelezů, například od mladého Sokolíka Franty Buličky, Honzy Kubíčka a Mikiho Durčáka. Několik jedenáctek posekal také Honza “Magnus” Novák, jehož nejhodnotnějším skalpem je cesta “Akumulátor” XIb na Strojovnu v Teplických skalách, dále “Léto snů” XIa v Teplicích, “Křeslo pro hosta” XIa v Adršpachu a “Rekviem pro Koulenu” XIa na Kance v Teplicích, který v deníčku přibyl také Jindrovi “Piňonu” Mandátovi. Šílený onsight “Šíleného tance” XIa a několika dalších desítek se podařil Ondrovi Ďoubalovi. Partu letošních jedenáctkových lezců doplnil také bývalý Sokolík Ondra Tůma cestami “To tu ještě zbylo” XIa na Malého ďábla a “Nirvána” XIa na Děčínskou věž, obojí v Labáku, Honza „Mlejnis“ Mlejnek s cestou „Francouzský styl“ XIa na Pantheonu nebo například Lucka Hrozová svým přelezem

“Periferie” XIa v Labáku.

Naším lezcům se dařilo i mimo pískovce! Člen Výkonného výboru ČHS Petr Resch se na jaře zařadil do českého “9a klubu” přelezem svého dlouhodobého projektu “Čertík z krabičky” za II (9a) na Červených stěnách v Českém krasu, Adam Ondra si zapsal cesty “Protivník” 9a, “Rodeo” 9a a “Molekuly” 9a+ v Josefovském údolí a k tomu spoustu dalších devítek včetně dvou 9b “Erebor” a “The lonely mountain” v italském Eremu. Vojta Trojan měl úspěšný rok, který mu vynesl hned dvě 9a “Pornographie” ve francouzském Céüse a “Jungle Speed” ve španělské Siuraně. Své první 9a vylezl také český reprezentant Štěpán Volf, a to “Estado Critico” také v Siuraně, a rozhodně nesmíme zapomenout na Elišku Adamovskou! Té se podařil první český dámský onsight cesty obtížnosti 8b “Bitka S Stalaktiti” ve slovinském Ospu, kde bodoval flashovým přelezem cesty “Missing Link” 8b+ také Štěpán Potůček.

VOJTA TROJAN LEZE CESTU “PORNOGRAPHIE” 9a / AUTOR: ADRIÁ MARTÍNEZ ►

LENDON
tied to be free

LANA MASTER PRO

Kompaktní oplet
Hladší povrch
Menší třecí plochy
Odolává oděru ve skalách

→ více na mytendon.cz

BOULDER

Rok 2021 přinesl pořádně bohatou úrodu boulderových přelezů v podání českých lezců. Vzhledem k zavřeným stěnám zažil venkovní bouldering během loňské zimy boom a ti nejlepší se doslova “předháněli”, kdo poseká vyšší klasu. O nespočet boulderů obtížnosti 8B-8B+ se postarali například bratři Martin a Štěpán Stráníkoví, Štěpán Volf, Honza Novák, Libor Břicháček, Kuba Konečný, Štěpán Pochman, Martin Jungling, Lukáš Skála a samozřejmě také Adam Ondra.

Ještě větší senzací jsou ovšem ženské výkony v této klase kolem 8B, kterou se, jako první Češce, podařilo pokořit Janě Vincourkové v roce 2020. V roce 2021 se k ní pak přidala Lucka

Hrozová, která poslala hned dva 8B bouldery “Temná hmota” na Sněžníku a “Conquistador” ve Sklapsku a dvě 8A na flash! To se podařilo také Janče a k flashovému přelezu 8A pak během dubna a května přidala ještě čtyři přelezy 8A+ “Nesplněný sen” na Modříně, “Ko-Fan” na Sněžníku, “Nataša” a “Izabela” v Babím Lomu. Zářez “Izabely” udělala také Eliška Adamovská.

Mezi muži nejvíce vyčníval Martin Stráník, který svou sbírku rozšířil o prvovýstup “Black Panther” 8C ve Vesci, “Warrior” 8C na pravém břehu Labského údolí (mimo území NP a NPR) a v říjnu 8C/8C+ “Double Back-Flip” v saském Bahratalu. Adam se postaral o letošní zřejmě nejhodnotnější flashový přelez, a to boulderem “Hloubka ostrosti” 8B v Babím lomu.

◀ MARTIN STRÁNÍK V BOULDERU “BLACK PANTHER” 8C / AUTOR: JAKUB FRIČ

ČESKÝ VÝROBCE
LEZECKÉHO VYBAVENÍ
VYRÁBĚNÝ
LEZCI PRO LEZCE.

HORY

Zdeněk "Háček" Hák a Jaroslav "Banán" Banský se v první polovině roku vydali na nepálskou šestitisícovku Kangchung Shar (6 063 m n. m.), na kterou se jim podařil prvovýstup ze severu „Ádův nebeský traverz“ s klasifikací TD+, pojmenovaný na počest bývalého šéfa krkonošské horské služby Adolfa Klepše, který v roce 2017 tragicky zahynul na Sněžce. Sestup zakončili na jižní straně hory a jedná se tak o první traverz tohoto masivu vůbec.

Do Himaláje dorazil také Mára Holeček a Radek “Radar” Groh s cílem prostoupit SZ stěnou na vrchol Baruntse (7 129 m n. m.), kterou měl Mára již delší dobu ve svém hledáčku. Kluci si zabalili na šest dní a 21. 5. začali pomalu stoupat těžkým terénem tvrdého ledu a mixu, s pomalu se zhoršujícím počasím. Na vrchol se dostali pátý den, *“na vrchol dolézáme naprosto promrzlí, obalení jinovatkou a nevidíme díky mlze na krok. Nezbyvá než postavit stan s vědomím, že středa s uragánem a sněžením nás nemine,”* popisoval Mára zpětně ve svém článku. A jak řekl, tak se stalo. Špatné počasí je uvěznilo na dalších pět nocí. Napínavou situaci sledoval celý horolezecký svět, naštěstí vše dobře dopadlo a kluci se mohou alespoň zpětně radovat z dalšího velkolepého úspěchu. Prvovýstup trefně pojmenovali “Nebeská past” s klasifikací ABO+, což je to nejtěžší, co se dá v horách vylézt, a věnovali jej kamarádům Petrovi Macholdovi a Kubovi Vaňkovi, kteří se v této stěně před osmi lety ztratili a od té doby je nikdo neviděl.

V polovině července byla poměrně vytížená pákistánská hora Gašebrum II, v tento den vystoupily na vrchol 13. nejvyšší hory světa hned dvě výpravy s českou účastí. Jako první vystoupala trojice Martin Ksandr, Pavel Burda a Jozef Zajac z československé expedice. Dalšími

úspěšnými horolezci byla samostatná dvojice Marek Disman a trenérka českého skialpinistického reprezentačního družstva Karolína Grohová. V tomto případě jde o úspěch o to váženější, protože se tak Kája zařadila mezi nejlepší české horolezkyně a po dlouhých devíti letech je první Češkou, která bez kyslíku pokořila hranici 8 000 m.

Úspěšně skončila také expedice Honzy “Trávy” Trávníčka, který na konci září vystoupal na vrchol Manaslu (8 163 m n. m.) v nepálském Himálaji. O den dříve stanula na vrcholu také dvojice Milan Kott a Honza Koukol. Plánovanou expedici na Makalu z roku 2020 musel Tráva bohužel opět posunout, a tak držíme palce, aby se zadařilo v roce 2022.

V závěru roku obletěla celý horolezecký svět zpráva o prvním přímém průstupu západní stěnou Ama Dablam (6 812 m n. m.), který se podařil české dvojce Zdeňku “Háčkovi” Hákovi a Kubovi Káchovi. Kluci pojmenovali cestu pracovním názvem “Lančmít direct” s odkazem na legendární solo prvovýstup Míry „Lanče“ Šmída středem této západní stěny a americké přímé linky “American Direct”, kterou prostoupila v roce 1990 americká dvojice Glen Dunmire and Chris Warner. Lančmít, který kluci zhodnotili obtížností TD+ nebo ED-, je pak kombinací právě těchto cest, jelikož výstup vedl americkou direttissimou a v úrovni séraku se napojil do cesty Mirka Šmída.

V nižších nadmořských výškách se vedlo například mladé trojici ve složení bývalých Sokolíků Matěj Svojtka, Ondra Tůma a Jáchym Srb. Ti se v srpnu vydali do Bernských Alp, kde se jim po deseti dnech s nepříznivým počasím podařilo dokončit devítidélkový prvovýstup (270 m), který pojmenovali “Oat Flake Madness” a klasifikovali ho za 7c+. Cesta nyní čeká na svůj

ONDRA TŮMA VRTÁ V 5. DÉLCE “OAT FLAKE MADNESS” / AUTOR: MATĚJ SVOJTKA ►

první RP přelez a potvrzení klasifikace.

Prvovýstup má z loňska na kontě také Danny Menšík, který spolu s dvěma francouzskými kamarády udělal v 350metrové západní stěně Aiguille du Moine cestu „Sara-thé“ 6c a její variantu „Karaté“ 7a, jejich první dvě a poslední délku mají společnou s vyhlášenou cestou „Sale Athée“ 7b/A0. Potenciál stěny následně využili také Anička Šebestíková, Ondra Mrklovský a Petr „Pjotr“ Vícha, kteří přidali další novou cestu „No Sun but Fun Corner“ 6c+, 350 m.

Během prvního zahraničního výjezdu nového týmu Sokolíků na švýcarskou jehlu Petit Clocher du Portalet se někteří z účastníků podívali do vícedélkové cesty „Ave Caesar“ 7c, o kterou se o dva roky dříve snažili i jejich předchůdci Honza „Honzál“ Novák, Eliška „Bětko“ Vlčková a Šimon Janošec. Ani tentokrát se nazadařilo a dvojici Sokolíků Ondru Haška a Frantu Buličku cesta nepustila. Franta se ovšem o dva týdny později vrátil a přelezl „Ave Caesar“ stylem RP, s Dušanem „Stoupou“ Janákem na druhém konci lana (pozn. více v článku Špica

špice, str 18).

Na radu Stoupy se další dvojice Soklíků Anička Šebestíková a Ondra Mrklovský vydala do francouzské oblasti Chamonix, konkrétně do západní stěny Petites Jorasses za jeho cestou „Dionýsos“, kterou udělal v roce 2013 spolu s Vaškem „Šatavisem“ Šatavou a Miro Petěm. 800m dlouhou linii přelezla Anča s Ondrou stylem team RP a jedná se zřejmě o první opakování vůbec.

Skialpinistický svět potěšila zpráva o zařazení jeho disciplín mezi olympijské sporty. Poprvé se tak závodní skialpinisté postaví na start největší sportovní akce již v roce 2026 na ZOH v Cortině. Směrem k této události směřuje také příprava českého repre družstva pod taktovkou Karolíny Grohové.

Tradiční skialpinisté se v loňském roce sešli na pravidelném Setkání skialpinistů pořádaném Komisí tradičního skialpinismu ČHS, které proběhlo na Dvoračkách a následně na Ropákově memoriálu na Zbojnické chatě ve Velké Studené dolině.

◀ BARUNTSE (7 129 m n. m.) / AUTOR: MÁRA HOLEČEK

HUDY

NEJLEPŠÍ PARTNER NEJEN PRO VAŠE VERTIKÁLNÍ DOBRODRUŽSTVÍ

Gilotina (VIIb), Gilotina, Labské údolí - levý břeh

Foto: Jan Zahula

VYUŽIJTE **SLEVOU 10 %** PRO ČLENY ČHS
NA NÁKUP V SÍTI PRODEJEN HUDY

SPORTOVNÍ LEZENÍ

Tak jako v loňském roce se v českém sportovním lezení ještě nikdy nedařilo! Z mezinárodních závodů přivezli naši závodníci hned třicet medailí, z nichž pět putovalo ze Světových pohárů! Eliška Adamovská se v Brianconu stala po dlouhých osmnácti letech první Češkou, která nastoupila do finálového kola Světového poháru v obtížnosti, a jako vůbec první česká lezkyně v historii proměnila svoji finálovou účast ve zlato! „*Pořád jsem se koukala na Sašu a zbytek týmu, protože jsem si myslela, že to musí být nějaká chyba,*“ komentovala Eliška. Dalším milníkem tohoto závodu byl také fakt, že poprvé byly české barvy zastoupeny v obou finálových kategoriích, tedy i mezi muži, kde bodoval Martin Stráník. Martin si o týden dříve na Světovém poháru v Chamonix dolezl pro svůj první bronz v obtížnosti a stejný úspěch zopakoval také v Brianconu. Hvězdnou trojici doplnil kdo jiný než Adam Ondra, ten sice svou účast na mezinárodních závodech v roce 2021 vcelku “osekal”, ale i tak mu do kapsy přibýly hned dvě zlaté placky, a to ze Světového poháru v boulderingu v Salt Lake City a v Meiringenu. Adamova pozornost, stejně jako pozornost nás všech, se však upírala na srpen – měsíc M. Největší lezecká událost nejen tohoto roku, ale celé historie sportovního lezení, se po ročním

odkladu dočkala své premiéry a celkem čtyřicet sportovců, tedy dvacet mužů a dvacet žen, se sjelo na Letní Olympijské hry v Tokiu. Adam jako jeden z hlavních favoritů nesl velkou tíhu pozornosti, se kterou se vypořádal na výbornou, ale do karet mu nehrál olympijský formát, kdy se násobila umístění v jednotlivých disciplínách. Až do posledních okamžiků závodu tak nebylo jasné, zda se stane historicky prvním olympijským vítězem, nebo klesne “až” na šestou příčku, což se nakonec bohužel stalo. Pro Adama to zprvu bylo jistě zklamání, ale určitě také motivace nastoupit za tři roky znovu a zlato získat. Pro nás všechny lezce diváky to byl ohromný zážitek, který se vryl do paměti bez ohledu na výsledek. Skvělou zprávou je také mediální úspěch, kterého sportovní lezení na LOH dosáhlo. Přenosy lezeckých závodů byly nejsledovanějšími ze všech sportů, a tak můžeme doufat, že povědomí o lezení poroste i mezi veřejností a časem už to třeba nebude lezení = šplh, cesta = trasa či karabina = skoba.

O zbývajících 25 kovů se postarala mládežnická reprezentace, které s naprostým přehledem dominovala patnáctiletá Barča Barnardová. Ta přivezla zlato z téměř každého závodu, na který vyrazila, bez ohledu na disciplínu. Za sezónu 2021 tak rozjela svou sbírku neuvěřitelnými sedmi zlaty – pěti v jednotlivých závodech Evropského poháru mládeže (EPM), celkovým

◀ ADAM ONDRA NA LOH V TOKIU / AUTOR: PETR CHODURA

vítězstvím v EPM a ještě navíc zlatem z Mistrovství Evropy mládeže (MEM) v lezení na obtížnost. Pěknou řádku úspěchů má za sebou v lezení na obtížnost taky Maki Janošová, která na EPM vybojovala zlato, stříbro a bronz, v celkovém pořadí EPM se umístila na skvěle stříbrné příčce a navíc se stala mistry Evropy ve své kategorii a vicemistry Evropy v kombinaci. Míša Smetanová si dolezla pro zlato na EPM v Imstu a z dalších dvou závodů přidala stříbro a bronz. Dalšími medailisty se stali také Niki Králíková, Marek Jeliga, Arina Jurčenko a Lukáš Mokroluský.

Velké díky za tyto úspěchy patří nejen závodníkům, ale také skvělému týmu trenérů a dalším profesionálů, kteří se velkou měrou podílí na jejich přípravě – jmenovitě Petru Klofáčovi, Saše Gendové, Ivě Ondra, Matouši Pokornému, Gábině Vrablíkové, skvělému fyziotýmu z Fyziogymu Cooper a Tomášovi a Petrovi, kteří vyvinuli skvělou tréninkovou aplikaci Yarmill, na které celá reprezentace funguje.

Na tuzemské závodní scéně se v roce 2021 najelo na třístupňový systém závodů, kdy nejvyšší závody, tedy Mistrovství ČR a Český pohár jsou označeny za I. ligu, II. liga zahrnuje oblastní

závody především pro mládež a U14 a III. liga zaštiťuje lokální závody pro začínající děti a mládež a má především motivační potenciál pro jejich lezecký růst a posun do vyšších lig.

V uplynulém roce jsme uspořádali celkem 17 prvoligových závodů ve všech lezeckých disciplínách. V hlavní kategorii mužů a žen se stali Mistři ČR v lezení na obtížnost i v boulderingu Eliška Adamovská a Adam Ondra, v lezení na rychlost získali titul Tereza Cibulková a Rishat Khaibullin. Až na juniory byla ve všech nižších věkových kategoriích shoda Mistrů ČR v disciplínách lezení na obtížnost a bouldering, což dokazuje všestrannost našich nejlepších mládežníků.

Text: Míša Košatková

S Český horolezecký svaz spolupracují:

ILUSTRAČNÍ FOTO / AUTOR: PETR CHODURA ►

KOMPLEXNÍ SERVIS PRO STROJÍRENSTVÍ

DĚLENÍ ZE SVITKŮ_VYSEKÁVÁNÍ_LASEROVÉ ŘEZÁNÍ
LISOVÁNÍ_ZÁMEČNICKÉ PRÁCE_POVRCHOVÉ ÚPRAVY

HLEDÁME NOVÉ KOLEGY

personalni@scmetal.cz

www.scmetal.cz

MISTŘI ČR 2021

dospělí

boulder: Eliška Adamovská / Adam Ondra
obtížnost: Eliška Adamovská / Adam Ondra
rychlost: Tereza Cibulková / Rishat Khaibullin

juniory

boulder: Michaela Smetanová / Marek Jeliga
obtížnost: Nikola Králíková / Jáchym Cink
rychlost: Tereza Cibulková / Jan Šimůnek

mládež A

boulder: Markéta Janošová / Adam Adamovský
obtížnost: Markéta Janošová / Adam Adamovský
rychlost: Sabina Skoupá / Šimon Cibulka

mládež B

boulder: Barbora Bernardová / Lukáš Mokroluský
obtížnost: Barbora Bernardová / Lukáš Mokroluský
rychlost: Lucie Mrázová / Vilém Jančuš

U14

boulder: Natálie Paarová / Jan Štípek
obtížnost: Natálie Paarová / Jan Štípek
rychlost: Lenka Hamplová / Jan Štípek

U12

Boulder: Adéla Bodanská / Adam Paar
obtížnost: Adéla Bodanská / Adam Paar
rychlost: Rozálie Šalé / Dan Školař

U10

boulder: Eva Řepková / Vojtěch Ambroz
obtížnost: Eva Řepková / Vojtěch Ambroz
rychlost: Johana Gaudlová / Timotej Píro

ŠPICA ŠPICE TŘÍGENERAČNÍ VÝJEZD NA PORTALET

Komise alpinismu ČHS nepodporuje pouze alpinisty, ale snaží se o podporu lezení v přírodě jako celku. Do její gesce spadá soutěž o Výstupy roku, která zahrnuje výkony od boulderingu až po Himaláje, úspěšný projekt Sokolíci, který během tříletého cyklu připravuje mladé a talentované (horo)lezce pro působení v “pořádných” skalách a horách, a v roce 2021 oživila také fungování reprezentačního družstva ČHS. Jeho obnovení je součástí širší koncepce, jejímž smyslem je propojování horolezců z různých disciplín, rozdílných (horo)lezeckých generací i koutů České republiky. To je podle nás přidaná hodnota ČHS, kterou můžeme přinést k činnosti oddílů i neformálních skupin lezců, a v které je celorepublikový horolezecký svaz

v podstatě nezastupitelný.

Jednou z akcí komise v roce 2021, jejichž cílem je podpora společného lezení lezců z různých koutů republiky, různých výkonnostních úrovní a také různě zkušených, byl výjezd za alpským skalním párovým lezením. Hlavním cílem byla věž ve švýcarské části masivu Mont Blanc s romanticky znějícím názvem Petit Clocher du Portalet. „*Tento společný výjezd se začal rýsovat na jarním srazu v Adršpachu, kam byli pozváni jak čerstvě vybraní Sokolíci, tak širší reprezentační družstvo a samozřejmě i zasloužilí “mistři sportu”. Při ranním briefingu – co, kdo, kam a s kým půjde lízt – poptával Stoupa partáky na nějaké náročnější klasické cesty. Jelikož se kupodivu nikdo nepřihlásil, neváhal jsem a příležitosti jsem se chopil sám. Druhý den jsme*

◀ FRANTA BULÍČKA V CESTĚ “AVE CAESAR” 7c / AUTOR: STANDA MITÁČ

do naší dvojice přibrali ještě Honzála. Závěrem z ohoto víkendu bylo nejen vzájemné ujistění, že trochu lízt umíme, ale hlavně také to, že společně strávený čas by se dal označit minimálně jako příjemný. Předpokládám, že na základě těchto zjištění nás Stoupa o pár týdnů později pozval na Portalet.” Popisuje účastník Ondra Mrklovský.

K trojici Dušan "Stoupa" Janák (za staré páky), Honza “Honzál” Novák (za výkvět našeho sportu v reprezentačním družstvu) a Ondra Mrklovský (za Sokolíky) se na parkovišti pod stěnou přidal další zdravě namotivovaný Sokolík Albert “František” Bulička), který nakonec na Portaletu podal parádní výkon v cestě “Ave Caesar.” Působení na Portaletu ukončilo po pár dnech špatné počasí, František odjel do práce a zbylá trojice postupně vyklízela pozice před špatným počasím směr spáry italské Cadaresse a Labské pískovce.

A jak na výjezd pod taktovkou zkušeného Stoupy vzpomíná zúčastněná omladina?

Honza “Honzál” Novák (Reprezentant)

„Pokud bych měl srovnat lezení na Portaletu s tím výletem na Kokořín, tak bych určitě konstatoval, že tenhle řádný kus extrémní žuly mi vynahradil absenci pískovcových skal a občerstvení. Byla to pro mě druhá návštěva tohoto spárového chrámu, a oproti té první jsem se cítil výrazně lépe, dokonce jsem se ani nenachladil, a především jsem se tentokrát podíval na vršek. Z hlediska předávání informací a „know-how“ byl pro mě velice přínosný třetí lezecký den, kdy jsme se s kulhajícím Stoupou vydali na průstup cesty “La Darbelley”. Papírově se nemělo jednat o žádný razantní průstup. Po pár délkách lehkého hlemzu, kterým jsme postupovali souběžně, jsme se ocitli na plošině pod první vážnou délkou, kterou je zhruba čtyřiceti-metrová prstová spára za 8a. Z první návštěvy, kdy jsem měl možnost z dálky do cesty nahlédnout z vedlejší cesty, jsem si vybavoval nějaké nýty. Místní je však pro své pobavení (já jsem se pak také dobře bavil) za mé nepřítomnosti usekali. Naštěstí jsme měli dostatek vlastního materiálu. Pod dohledem náčelníka jsem se vyzbrojil spárovým náradím, a vydal se na zteč. Retrospektivně musím s pobavením dodat, že jsem si už po pár metrech sedl

do skoby a zbývající metry (a že jich bylo) jsem po Stoupově rychlokurzu hákování dolezl ve stylu 6c A2 new age. Z nevinného 8a se tak vyklubala těžká bitka pro divochy posedlé spárobojem. Já osobně jsem se snažil být divochem na plný pecky, ale po dvou průlezech jsme museli se Stoupou uznat, že tohle je nad naše síly. Pocitově nám to přišlo spíš jako 8b, ale to je jedno.

Hlavní je, že jsem se díky Stoupovi (a také díky tomuto spárovému očistci) naučil nesoudit cestu dle nějakého čísla a písmenka, což se mi hodilo hned na podzim. Důležité je přestat brečet, sebrat se a jít do toho! Nikdy nevíš, jak to dopadne, dokud to nezkusíš! A to je dle mého názoru, pro mladého člověka velmi důležitá informace, kterou jsem si neodnesl z onoho výletu na Kokořín, ale z tohoto multigeneračního výletu na Portalet.”

Albert “František” Bulička (Sokolík)

“Připadám si zpětně jako zloděj, vecpal jsem se totiž do tria Ondra, Honzál, Stoupa až ve Švýcarsku a nakonec se to sešlo tak, že jsem to byl já, kdo s “mistrem sportu” strávil nejvíce času (alespoň na Portaletu). Stoupa mi totiž poskytl šlechetnou službu a na celý jeden den ve stěně se stal mým spolulezcem/druholezcem. Navázán na první konec lana jsem si totiž usmyslel vylézt celou cestu „Ave Caesar“. Zpočátku jsem si připadal docela nepatříčně, když jsem jakožto “mladá puška” přemotivovaně a soustředěně vyváděl Stoupu stěnou. U mě totiž počáteční seznámení v Adršpachu neproběhlo, a tak jsem ani nevěděl, s kým to vlastně lezu. Nicméně, rychle jsme přišli na to, že zápal do lezení sdílíme, a tím pádem není co řešit. Celou záležitost lehce provokativně doprovázel fakt, že Stoupa, kvůli své titanem zocelené noze, celou cestu pod stěnu, řekl bych, důstojně kráčel, nonšalantně se opírajíc o berle, přičemž jeho zavazadla jsme poslušně naložili na své mladé hřbety. Mělo to totiž být Stoupovo první lezení v horách od jeho vážného pádu v Labáku.

Za nejkritičtější bych označil moment zaváhání z mé strany. Stalo se tak při přístupu od nocležiště k úpatí stěny, který vede přes suťovisko a dva sněžné splazy. Byl jsem svědkem Stoupova statečného, leč pomalého postupu přes balvany různých velikostí. Před očima se mi letmo míhaly obrazy minulého spolulezce Ondry Haška, jak přes stejné balvany vesele a rychle poska-

kuje a mocně se mnou cloumaly obavy, že výstup se tak, jako v předchozích pokusech, nezdaří kvůli časové tísní. Když nás později pod stěnou dohnali kluci, kteří vyrazili později, neodolal jsem, a nahlas vyslovil pochybnosti nad Stoupovou schopností být mi dostatečně rychlým a zdravým spolulezcem. Ach, jaká mladická pošetilost to ode mě byla, spojovat si Stoupovu chůzi se Stoupovým lezením. Nestačil jsem se divit, jak obratně se po odlepení od země začal pohybovat. Opět ve svém živlu. Tam, kde jsme my mladí potřebovali supermoderní a vypimpený lezečky, on vystačil s párem začátečnických Triopek. Tam, kde my na vklíněnce potřebovali štourák a kámen, jemu vystačil zkušený chvat. A nakonec to hlavní, tam, kde já strávil dlouhý čas hledáním správného programu, on rozhodně a nad věcí... prolezl!

„Ještě se máme hodně co učit“ visí nevyřčeno nad propastí mezi mladými a staršími. Ale vtip je v tom, nedělat z toho žádnou vědu ani náboženství. Zkrátka jsme si to, věřím, oba moc užili. Koneckonců, princip je jasnej, mladí a nadšení vytáhnou těžký batohy a odvedou tvrdou práci a zkušenější pardi se uvolí a mezi řečí o svých dobrodružstvích, když budete pozorně naslouchat, zachytíte pár cenných rad a triků.”

Ondra Mrklovský (Sokolík)

“Pro mě byl tento výjezd zajímavý nejen z lezeckého pohledu, protože Portalet je opravdu krásný kus žuly, ale také skrze čas strávený se zkušenějšími borci. Ať už po cestě do Švýcarska, zpátky nebo během večerního

vaření, jsme měli spoustu času diskutovat nad cestami všude možné v horách, probírat výstupy, které máme za sebou, ale také plánovat potenciální budoucí lezení (tím jsme trávili zdaleka nejvíce času). Jelikož Stoupa už toho v horách zažil spoustu, je velkou studnicí příběhů, zkušeností a inspirace. Přesně si pamatuju, jak se skoro náhodou mezi řečí zmínil, že před pár lety udělal prvorvýstup na Malých Jorasech. Mě to hned zaujalo, a tak jsem od něj začal vyzvídat podrobnosti. Docela příjemně jsme si takto zkrátili výstup na bivak. Snažil jsem se co nejvíc informací zapamatovat a přidal jsem si cestu na seznam možností, co lézt v létě. No a světe div se, na začátku září jsme do cesty s Ančou (pozn. Anička Šebestíková, taktéž z týmu Sokolíků) opravdu nastoupili a během 22 hodin ve stěně udělali její téměř jistě první opakování. Právě v tomhle vidím velký význam těchto společných akcí, nejde ani tak o těch pár dní na kopci, ale o seznámení se, předávání si informací a zkušeností mezi lezci, kteří by se jinak na společný zájezd nejspíš nevydali. A to má z mého pohledu velkou hodnotu, protože to může ústit v mnoho budoucích výstupů.”

Tak Horám zdar!

Text: Míša Košatková,
Dušan “Stoupa” Janák

KAŽDÝ TALENT POTŘEBUJE PODPORU

Mountain Equipment
je už 5 let hrdým partnerem projektu na podporu
týmu mladých alpinistů Sokolíci ČHS

Ondřej Hašek a Franta Bulička v cestě Ave Caesar 7c na Petit Chlocher du Portalet

KRÁLOVNY ČESKÉHO LEZENÍ

Českou scénu sportovního lezení letos ovládly dvě blondýnky a ostatní holky se budou muset ještě hodně posnažit, aby je z pomyslného trůnu sesadily nebo na něj alespoň “přisedly”.

Eliška Adamovská (20) se v roce 2021 stala historicky první Češkou, která vyhrála závod Světového poháru! Barča Bernardová (15) ve své mládežnické kategorii B přivezla zlato z téměř každého závodu Evropského poháru, na který vyrazila, a celkem jich tak za rok 2021 nasbírala sedm!

Holky, jak dlouho lezete a kdo vás k lezení přivedl?

E: Lezu už šílený 15. rok, takže už tři čtvrtiny života. Přivedli mě k tomu rodiče, když v “díře” jménem Havířov hledali kroužek pro hyperaktivní dítě. Tam se ale popularitě dostávalo poněkud jiným sportům – mažoretky, karate a hokej, ale nakonec našli kroužek, který jim asi zněl lépe. Bylo to lezení na orlovském gymnáziu, takže se hned upsali i k tomu, že mě ze začátku budou muset vozit a jistit.

B: Já jsem byla od malička sportovní typ a dělala jsem hodně sportů. Jedním z nich byly právě mažoretky, ale protože jsem nikdy nevydržela na jednom místě, paní trenérka rodičům napsala, že jsem nesportovní dítě a doporučila mi skončit. Na to doporučení jsem s tím tedy sekla a rodiče mě přivedli k mnohem lepšímu sportu

– lezení. Nyní už lezu 9 let.

Byl to pro vás od začátku sport číslo jedna nebo jste se věnovaly i něčemu jinému?

E: Jsem ze sportovní rodiny, vyrostla jsem v tělocvičně, na atletickém hřišti, nebo na horách. Žádný jiný sport jsem ale před lezením nedělala. K němu pak doplňkově gymnastiku a capoeiru.

B: Já, jak už jsem zmínila, jsem dělala více sportů, jako například plavání, atletiku, volejbal, dokonce jsem i tancovala. Nakonec jsem skončila u fotbalu a lezení, které jsem si potom vybrala.

V současné chvíli jste hlavní ženské hvězdy naší repre, Eliška v dospělé a Barča v mládežnické. Sledujete navzájem své výkony?

E: Já bych o sobě určitě neřekla, že jsem hvězda. Barču samozřejmě sleduju, stejně tak jako celou naši mládežnickou repre, do které mentálně stále trochu patřím (smích). Checkuju všechno české i světové lezení, přeci jen musím vědět, co se kde šustne. Jinak bych určitě ještě zmínila naše další velké hvězdy, jako jsou Míša Smetanová a Maki Janošová. S Míšou jsem za poslední rok strávila dost času a jsem strašně ráda, že jsem mohla vidět, kolik skvěle odvedené, tvrdé práce za jejím zlepšením stojí. Jsem si naprosto jistá, že budeme v dalších letech

◀ ELIŠKA A BÁRA / AUTOR: PETR CHODURA, ČHS

všichni dost čumět, až nám ukáže, co všechno v sobě má.

B: Určitě Elišku taky sleduju, stejně tak jako ostatní a nikdy bych si nenechala ujít žádný živý přenos ze závodů. Vždy mě motivuje vidět ostatní lézt.

Eliška je starší, leze déle, má víc zkušeností. Je něco, Barčo, v čem se u ní inspiruješ?

B: Ela je rozhodně vzorem pro spoustu mladých lezců. Hodně mě inspiruje tím, že si vždycky jde za tím, co chce, a tvrdě maká a jde na ní vidět, že to opravdu chce. A udivuje mě, jak někdo dokáže lézt s takovou lehkostí.

Eli, je naopak něco, v čem se v Barče třeba vidíš?

E: Osobně se zas tak moc se neznáme, ale podle toho, co jsem stačila vyzkoušet, je Bára naprosto cílevědomá a oddaná lezení, strašně moc chce a dává do toho všechno. Je to neúnavný dřič. V tom jsme si asi dost podobné. Narozdíl ode mě to má ale Barča v hlavě srovnané, zvládá všechn ten tlak od okolí a navíc i jeden mnohonásobně větší – ten, který si na sebe vytváří sama. Myslím si, žena svůj věk je docela mastermind.

Jak jsi na tom, Eli, obecně s předáváním svých zkušeností mladším sportovcům, bereš to jako nějakou svou odpovědnost, nebo spíš povinnost, nebo to neřešíš?

E: Snažím se a ano, myslím si, že je to povinnost vzhledem k tomu, že jinak tady světu asi nic moc nepřináším. V posledním roce jsem si docela uvědomila, jak je fajn, když ti někdo poradí, takže se snažím na soustředěních za “děckama” chodit a občas jim do toho trochu kecám, ale vlastně nevím, jestli o to vůbec stojí (smích).

Eliška se vyšvihla na špičku pod trenérským dohledem Saši Gendové a pak přešla pod reprezentačního trenéra Petra Klofáče, Barča

se vypracovala pod vedením Dany Kotlíkové. Nyní budete pod taktovkou “Klofiho” obě dvě. V čem je jeho přístup podle vás tak dobrý a jaká jsou, Baru, tvoje očekávání?

B: Dříve jsem jela spíše sama, neposlouchala jsem to, co mi řekla Dana, protože jsem si vždycky myslela, že by to nemuselo stačit, což rozhodně není pravda. Dana mi dala spoustu skvělých rad, ale hodně věcí jsem dělala špatně. Nikdy jsem k ní neměla dostatečný respekt, byly jsme spíš velmi dobré kámošky. Od Klofiho očekávám spoustu dobrých rad a správné sestavení tréninku. Líbí se mi na něm jeho přístup k samotnému tréninku. Víím, že to pro mě bude obrovská změna a jelikož k němu mám respekt, tak si už třeba nebudu dělat to, co chci.

E: Klofiho přístup je jiný asi v tom, že je profesionál, a také si k němu nedovolím to, co bych si třeba dovolila k Saše, která je a vždycky byla jedním z mých nejbližších lidí. Tím mám na mysli nějaké přidávání si věcí do tréninku, smlouvání o tom, abych mohla lézt víc. Nebudu lhát, trochu to dělám, hlavně s běhy, ale jak jsem řekla, spíš respektuju jeho názor a snažím se dělat vše tak, jak mám. Trénink cílíme hlavně na věci, které mi nejdou, skládá se ze spousty cvičení, ve kterých jsem úplně levá, takže jsem si už tak nějak zvykla na to, že jsem občas frustrovaná. Ale když se pak v něčem takovém, jako je třeba dynamika, zlepším, je to mnohem větší radost. Od Klofiho se učím hlavně to, že kvantita není víc než kvalita.

Letos se poprvé lezlo i na Olympiádě a předpokládám, že obě máte ambice se na tu příští dostat, ostatně, Ela to měla na dosah už teď. Jak byste zhodnotily své šance?

E: Je to můj velký sen a cíl. Pro který bude třeba udělat OBROVSKÝ kus práce, a to jak fyzické tak mentální. Jsem all in.

B: Jednou bych se určitě chtěla na olympiádu dostat. Víím, že jsem ještě celkem mladá a je tu spousta dobrých lezkyň. Budu muset tvrdě makat, protože to je a vždycky byl můj sen se na

olympiádu dostat. A jsem připravená pro to udělat co nejvíc.

Byl by to pro vás ten největší top lezecké kariéry nebo je vaše vysněná meta někde jinde?

E: Asi jo, společně s dalšími velkými závody a nějakými těžkými přelezy venku. Potají doufám, že jsem teprve na začátku.

B: Určitě ano, samozřejmě by pro mě byly důležité i ostatní závody.

Jak byste popsaly svůj lezecký styl?

E: Slow and steady (smích).

B: Taky spíše pomalý a co nejvíc vyklepávat, a to i když není co.

Co je vaší největší slabinou, na které potřebujete ještě nejvíc zapracovat?

E: Dynamika, síla, koordinace, odrazy a samozřejmě ta hlava...mám jich spoustu. Někdy mám pocit, že jediné, co umím, je klepat.

B: Síla, dynamika, rychlost (hodně často na ni doplácím) a také způsob myšlení.

Řešíte nějak stravování? Na profi úrovni už je to dnes asi nezbytná věc.

E: Ano, je to třeba. I přesto bych ale dospívajícím holčkám doporučila nic nehrotit, sama jsem si prošla a vlastně pořád ještě procházím docela špatným obdobím a co se týče mého těla, si vůbec nevěřím. Není to lehké a je to tak trochu začarovaný kruh. Myslím, že to holky znají. Je to téma, kterému by se asi mělo věnovat více pozornosti, vzhledem k tomu, jak rozšířený problém to je.

B: Snažím se jíst co nejlépe. Abych měla dostatek všeho. Je to jedna z nejdůležitějších věcí, co ovlivnily můj výkon, cítím se mnohem lépe. Miluju jídlo, řekla bych, že jsem největší milovník jídla na světě a řekla bych, že je občas hodně těžké se zbytečně nepřejídat, když vím, že mi to nedělá dobře, s tímhle občas dost bojuji.

Obě rády běháte. Pomáhá vám to v rámci sportovní přípravy nebo je to spíš psychický relax?

E: Rozhodně oboje. Je to ale téma, které teď

v sobě dost řeším, protože jsem přišla na to, že běháním doslova utíkám od problémů, které by se měly spíš řešit. Za poslední dva roky se běh stal mým denním chlebem a cítím, že momentálně už na to, běhat 40 km týdně, nemám sílu, takže nastal čas to trochu osekát, i když je to pro mě hodně těžké, vzhledem k tomu, že je to pro mě kromě silného emočního ventilu i forma toho, jak se udržet na chtěné váze.

B: Já sice ráda běhám, ale ráda si zajdu i zaplavat, na in line, na kolo a nějak to všechno střídám. Miluju pohyb, miluju překonávat své limity a miluju pocit když sportuji. Vždy se po tom cítím lépe, vyčistím si hlavu a také mě to i udržuje v kondici. Občas je prostě lepší jen tak vypnout a jít si zaběhat.

Eli, o tobě se ví a sama si to tu už řekla, že právě ta psychika je tvůj “hendikep”. Jsi perfekcionista a dokážeš sama sebe dostat hodně pod tlak. Jak ses v tomto posunula?

E: Hodně mi pomáhá vizualizace a taky ten běh. Ten mám hlavně k tomu, abych se ve svém těle cítila snesitelně, byla se sebou v rámci možností spokojená a byla tak schopná si trochu věřit. Stále zjišťuji, co na mě vlastně funguje a stále je to můj největší problém.

Baru, je pro tebe tahle “otázka hlavy” taky na stole? Bojuješ s ní?

B: Hlava je jedním z mých největších nepřátel. Nedokážu se srovnat s tím, když někdo trénuje například víc jak já a nebo když mi něco nejde. Občas působím dost agresivně a na stěně se vztekám. Také mi většinou moje hlava nedovolí prostě toho udělat míň, než jsem si nastavila, i když to vlastně potom už nemá cenu. Strašně mě štve, když jde někomu něco lépe než mě, ať už je to cokoliv, a to mě většinou hodně rozhodí.

Co vám pomáhalo v době lockdownu, abyste neztratily motivaci?

E: To mě asi ani nenapadlo, že bych ji mohla ztratit... spíš mi ve fakt velkém množství přišla nová. Bylo to nejlepší období pro to, na sobě pořádně zamakat. Nejen ve sportu.

B: Když lockdown začal, ještě jsem lezení ne-

brala tak vážně, a během lockdownu jsem si uvědomila, co v životě vlastně chci. A začala jsem brát lezení hodně vážně. Měla jsem více času na trénink a nebudu lhát – pár věcí mi i chybí.

Ještě u té motivace zůstaneme, nevím jestli je to otázka na obě, to posudte samy. Zajímalo by mě, jak jste schopné se v přípravě motivovat jen na jeden nebo dva závody v roce, které jsou vrcholem sezóny?

E: Je to těžké, ale já to nějakým způsobem asi zvládám. Loni jsem si to vyzkoušela, když jsem se připravovala na MS v Moskvě a vynechala kvůli tomu spoustu závodů. Prostě jsem víc než čtvrt roku jen dřela, každý den byl stejný – trénink, trénink, běh, spánek. A do postele s tím, že jsem nedokázala myslet na nic jiného než na MS, které pro mě v té době znamenalo vše. Člověk si vytvoří takový tunel a žije jen v něm, takže to pro něj paradoxně moc náročné není, psychika totiž moc nehraje, prostě přepneš na robota a jedeš. Těžké je to pro okolí, protože si

pamatuju, že jsem už pak byla tak vysílená, že jsem nebyla schopná ani hlubší konverzace, natož nějaké činnosti mimo tréninkový plán. Nemůžu ale říct, že by mě to nebavilo.

B: Já jsem se zatím vždy připravovala tak nějak na všechny závody. Je to spíše o tom vytrvat, jeden den můžu být extrémně namotivovaná a druhý naopak. Nikdy jsem neměla problém dojít na trénink, a když už se mi fakt strašně nechce, prostě si představím, jak se budu po tom tréninku cítit a jak se budu cítit, když ten trénink vynechám.

A jak se tedy cítíš, když trénink vynecháš?

B: Mám pak velký výčitky, ale tréninky moc nevynechávám, většinou jen když mám vážně něco nezbytného, ale většinou mě štve i to, že ostatní trénují a já ne, když mám třeba rest.

Pocitujete díky svým skvělým výkonům narůstající tlak a pracujete s ním případně nějak systematicky?

E: Snažím se se sebou pracovat, ale mám to se

ČESKÝ RÁJ
outdoor od roku 1993

Eshop Prodejna 500 m²

ceskyraj.com

sebou těžký. Moje hlava bohužel pořád není můj kamarád. Tlak určitě poslední dobou cítím. Když přijdu na nějakou stěnu, lidi na mě třeba koukají a já moc nevím, co dělat. Někdy se před nima stydím lézt, protože jsem často dost unavená a mám strach, že polezu blbě a nenaplním tak jejich očekávání. Na závodech je ten tlak ještě větší a hlavně přišel strašně rychle. Předloni jsem měla cíl dostat se do semi a teď, po jednom vítězství, které nic moc neznamená, mi přijde, že je to pro všechny samozřejmost. Pro mě je to ale pořád velká věc. Paradoxně nejtěžším závodem pro mě letos bylo MČR, do kterého jsem šla po restu, který jsem měla po mezinárodní sezoně (a při kterém jsem si vlastně vůbec neodpočinula, protože jsem každý den dost běhala) a upřímně, byla jsem dost vyčerpaná a nelezlo se mi vůbec dobře. Zároveň jsem cítila něco jako povinnost vyhrát a tím jsem se vystresovala ještě víc. Nakonec jsem to nějak vydojila, ale Míša si to vítězství zasloužila více, ve finále lezla mnohem lépe než já.

B: Ano, během roku jsem necítila žádný tlak. Ale ke konci roku (hlavně po Voroněži), kdy se měly konat hlavně české závody, jsem cítila velký tlak a díky tomu to i pro mě byly jedny z mých nejtěžších závodů.

Obě, Barča čerstvě, jste se stáhly na studium do Brna. Bylo to kvůli lezení a tréninku? V čem je to případně lepší než třeba Praha?

E: Já chtěla původně do Prahy, ale během maturitního roku jsem do Brna každý víkend dojížděla za Kubou, trénovala tady a tím si uvědomila, že tréninkové podmínky, které tady máme, jsou ty nejlepší v ČR. Taky mě lákalo, že přijdeš na stěnu a skoro vždy si máš s kým zalézt. Já byla v té době zvyklá trénovat hlavně sama a to bylo hodně náročné na to, udržet motivaci. Škola a Kuba hráli při rozhodování také velkou roli. Nejvíce jsem asi na Kotelně, střídám to s Hudynou a Hangárem. Nevím, co víc bych k tréninku potřebovala. Vzhledem k tomu, že nám na Hudy staví opravdu světové

cesty, má Brno fakt všechno, co bych od tréninkového centra očekávala. Začínáme být konkurencí Innsbrucku.

B: V Brně i v Praze jsou hodně dobré podmínky, přesto bych však řekla, že v Brně jsou o trochu lepší. Vždycky mě to víc táhlo do Brna a nad Prahou jsem vlastně ani neuvažovala. Tady v Brně se cesty více obměňují a řekla bych, že se tu o prostředí na stěně víc starají.

A dvě otázky na závěr:

Kde a jak se vidíte za 10 let?

E: Snad v lezení. To, jak se bude můj život v té době proplétat, je asi jedno, ale z výkonnostního hlediska bych se viděla ve skalách. Jo a budu pracovat :).

B: Doufám, že budu stále lézt a podaří se mi dosáhnout mých cílů.

Co byste poradily ostatním lezcům? Eli, čeho by se měli mladí sportovci vyvarovat a do čeho naopak šlapat více než jsi to dělala ty?

E: Podle mě je nejdůležitější prvních x let jen lézt, nalézt kilometry na stěně a skalách. K tomu pracovat na celkové kondici. Specifickému tréninku bych se v raném věku určitě vyhýbala.

Myslím, že základ, který mám od Saši, je něco, z čeho těžím pořád – spousty nalezených metrů, silné prsty a skvělý vztah k lezení ve skalách. Když bych se ale mohla vrátit v čase a měla se na něco více zaměřit, byla by to koordinace a dynamika. V té době jsme ale nevěděly, jakým (skákačím) směrem se lezení posune, takže nás to nenapadlo.

B: Ať lezou, protože je to naplňuje a baví, a ne pro někoho jiného. A ať si jdou za tím, co chtějí a věří v sebe.

Text: Míša Košatková

PÍSEK NAD ZLATO

Symbolem našeho „domáciho“ (horo)lezení jsou především rozsáhlé oblasti tvořené křemennými kvádrovými pískovci svrchní křídly, které jsou vázány na území České křídové tabule. A ačkoliv se toho o lezení na písku napsalo už mnoho, opakování není nikdy dost, jelikož písek je naším pokladem, který je třeba důsledně střežit.

Být lezcem v české kotlině znamená umět zdolávat pískovcové věže – tedy mít dostatek „morálu“ při vzdušných krocích mezi značně vzdáleným jištěním, umět zakládat smyčky, tedy lézt „po vlastním“ a být trpělivý při čekání na pískařskou sezónu a podmínku, kdy jsou skály suché, tedy relativně bezpečné. Je spousta lezců, kteří na svůj „písek“ nedají dopustit, ale také spousta takových, ve kterých kruh vysoko nad hlavou budí jedinou touhu – odjet kamkoli za hranice, kde lze překonávat výkonnostní laťky hlavně na sportovně zajištěných vápencových skalách.

Krása pískovcových oblastí české křídové pánve je nepopíratelná, ale světový unikát to není. Dlouhotrvající diskuse provázející snahu zařadit Českosaské Švýcarsko do seznamu přírodního dědictví UNESCO vyústila v toto konstatování: *„Českosaské Švýcarsko je nejrozsáhlejší pískovcová skalní oblast Evropy – v evropském kontextu je opravdu unikátní. Globální perspektiva je ovšem jiná...“* (Vesmír, 11/2020).

Pískovcové oblasti Čech jsou předmětem ochrany, neboť se jedná o významné geologicko-morfologické celky a na ně navázané uni-

kátní ekosystémy. Naprostá většina pískovcových skal je součástí chráněných krajinných oblastí – Broumovsko, Český ráj, Kokořínsko – Máchův kraj, Labské pískovce, Lužické hory, a některé se nachází v Národním parku (NP) České Švýcarsko. Většina je chráněna i z pozice EU (Evropsky významné lokality, Ptačí oblasti) a současně má status maloplošných chráněných území. Nejvyšší stupeň ochrany přírody je spojen s Labskými pískovci, kde se nachází již zmíněný NP a také Národní přírodní rezervace (NPR) Kaňon Labe, a s Broumovskem, kde je NPR Adršpašsko-teplické skály a NPR Broumovské stěny. „Provozování horolezectví“ na těchto územích je podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zakázáno, a zakázán je i vstup mimo vyznačené cesty. Tyto zákazy je možno prolomit jen udělením výjimek, které ČHS pravidelně vyjednává. Vyjednání povolení je ovšem nutné i u ostatních pískovcových oblastí, byť mají nižší stupeň ochrany, neboť i v nich je lezení obvykle vázáno na souhlas orgánu ochrany přírody.

Podmínky, jimiž orgány ochrany přírody regulují lezení v pískovcových oblastech, jsou ve srovnání s jinými skalními oblastmi přísnější. Proč? Odpovědí je samotná podstata pískovce. Jedná se o usazenou, zpevněnou horninu, sestávající, laicky řečeno, ze zrněk, která jsou zbytky starších, rozpadlých hornin s dominancí křemene, a která jsou spojena tmelem; na míře tmelení pak závisí pevnost pískovce. Cca 30 % objemu „klasického“ pískovce je tvořeno póry, což znamená, že pískovec je ve srovnání s jinými

horninami mnohem citlivější na vnější klimatické vlivy, je křehčí, náchylnější k oděru a méně odolný vůči působení eroze, přičemž jeho „špatné stránky“ se prohlubují působením vlhkosti (déšť, sníh), neboť z vlhkého pískovce se snáze oddolují zrnka a lezení po mokřích a vlhkých skalách tak vede k rychlejšímu úbytku horniny. Rizika při lezení za mokra a vlhka, s fatálními důsledky pro skálu i lezce, hrozí u pískovců, které drží „*pohromadě jen těsným prostorovým uspořádáním zrn (...) při namočení ztrácí tyto pískovce 90 % své soudržnosti, klesá jejich pevnost v tlaku i tahu...*“ (J. Adamovič, Ročenka ČHS 2017)

Předmětem ochrany jsou nejen celá skalní města či oblasti, ale i útvary nacházející se na skalních stěnách, které oceňují i horolezci. Jedná se o různé skalní římsy, poličky, žlábký, hrbitky, škrapy a voštiny nejrozličnějších druhů, tvarů a velikostí, z nichž mnohé lze snadno ušlápnout či ulomit, což ví každý, kdo jezdí lézt do Českého ráje nebo na Kokořínsko. Ochrana těchto mikroreliefních útvarů je jedním z důvodů zamítavého postoje ochrany přírody k prvovýstupům. K poškození je náchylná i kůra pískovcových skal, o které málokdo ví, že vůbec existuje. Skalní kůra je dobře patrná např. na Hruboskalsku nebo v Tiských stěnách – oblíbené „talíře“ jsou jejími torzy. Riziko poškození a zničení se týká i okolí skal, které je na měkkém pískovcovém podloží náchylné k erozi (sešlap a sesuv zeminy), vegetace v okolí skal (sešlap a ústup půdního krytu) a také vegetace nacházející se na temenech a stěnách skal, ve spárkách apod., včetně mechů a lišejníků!

Pískovcové lezení je spojeno s pravidly, která byla formulována již na začátku 20. století v Sasku a která jsou, i přes proměny, jimiž prošla, i nyní zásadní „normou“ pro lezení na českých pískovcích. Zpětně lze těžko posoudit, jaké motivy a faktory vedly k formulování pískovcových pravidel „volného lezení“, jejichž základní sportovní zásadou je překonávání zemské přitažlivosti jen vlastní silou, bez použití umělých pomůcek a bez úprav skály, a jejichž důležitou součástí byl vždy respekt k přírodě.

Faktem ale zůstává, že právě volné lezení podle pravidel se ke křehkým a zranitelným pískovcovým skalám opravdu hodí, neboť zatěžuje skály jen nejnutnějším množstvím kruhů či borháků, eliminuje riziko jejich poškození zákazem používání umělých pomůcek a snižuje jejich celkové zatížení jednak tím, že prvovýstupy lze dělat jen „zdola“, a jednak tím, že do lezení na pískovci se mohou pustit jen ti, kdo mají dostatečnou porci „morálu“.

K hlavním zásadám pískovcového lezení patří: Zákaz lezení na mokré a vlhké skály: Důvodem je riziko pro skálu i lezce, jak už bylo vysvětleno. Správné posouzení situace po deštích není vždy snadné, a pokud nám to neusnadní jako v Prachově, kde na pokladnách vyvěšují informaci o zákazu lezení, je potřeba nasadit trochu cviku, citu a místních znalostí, které zavelí počkat, nebo zvolit vyfoukanou hranu.

Zákaz (úmyslného) poškození či upravování povrchu skal: Vysekávání chytů či stupů, prorážení hodin apod. je absolutně nepřijatelné, což není třeba zdůvodňovat!

Zákaz používání vyjimatelných jisticích prostředků poškozujících skály: Důvody jsou jasné – na křehkém pískovci by vklíněnce či friendly zanechaly výrazné a nevratné stopy. Smyčky a textilní vklíněnce nějaká zrnka písku také odrolí, ale bez nich by to nešlo; o „ufonech“ se někdy vedou diskuse a pískaři na Broumovsku je rozhodně nevitají!

Zákaz poškození povrchu skal nevhodnou manipulací s lanem, popř. lezením v nevhodné obuvi: Důvodem je opět náchylnost pískovce k poškození – rýhy na skalách nejen ve Skaláku jsou mementem. Využívejte hrazdičky pod slaňovacími kruhy, dobírejte v cestách, kde by mohlo lano např. přechodem přes hranu poškodit skálu. Lézt v pohorkách na pískovcích snad už nikoho nenapadne, nicméně je fajn vědět, že na pískovci je třeba „našlapovat“ měkce a jistě; začátečník nebo lezec bojující v cestě, na kterou nemá, může na měkkém pískovci i v lezečkách napáchat dost škody.

K současným pravidlům pískovcového lezení patří i zákaz nebo zásadní omezení používání magnézie: Z pohledu ochrany přírody jde

o princip předběžné opatrnosti (vliv Mg nejsou dostatečně prozkoumané), z pohledu lezců o etiku. Platná Pravidla lezení v pískovcových skalních oblastech v Čechách považují použití Mg za nevhodné „v oblastech vnímaných jako klasické, v cestách nižší obtížnosti (do IXa) a u výstupů vzniklých před rokem 1980“, a ochrana přírody použití Mg většinou zakazuje. Součástí pískovcových pravidel jsou i prvovýstupy: Prvovýstupy je možno dělat jen zdola, vzdálenost nové cesty od sousední musí být minimálně 3 metry, fixní jištění musí být osazeno z pozice čistého lezení nebo s využitím smyčky, závěsného háčku a max. dvou navrtávků, vzdálenost mezi dvěma fixními jištěními jedné cesty nesmí být kratší než 3 metry... Podstatné je, že nové cesty nelze dělat svévolně, kdekoli a kdykoli. Ve většině pískovcových oblastí je vytvoření nové cesty podmíněno souhlasem orgánu ochrany přírody, který rozhodně není samozřejmý; některé oblasti a skály jsou již pro prvovýstupy zcela uzavřeny. Prvovýstupy, a v mnoha oblastech i projekty, vždy nejprve schvaluje příslušná oblastní vrcholová komise ČHS.

Zásady pískovcového lezení jsou součástí výjimek, souhlasů a jiných povolení, která vyjednává ČHS, a které jsou závazné pro všechny lezce. Jejich nedodržováním riskujete konflikty, pokuty a hlavně – poškozujete jméno lezců v očích těch, kdo mají pravomoc lezení povolit nebo zakázat (nejen ochrana přírody, ale i vlastníci pozemků).

Pískovcové lezení v Čechách za sebou má více než stoletou cestu, jejíž součástí bylo soupeření s německými (saskými lezci) o prvenství při zdolávání skalních věží, pár let trvající degradace pískovcových skal na cvičné terény a poté návrat k pískařině jako svébytné a samostatné lezecké disciplíně, vstřebávání vlivů sportovního lezení a postupné zvyšování výkonnosti vedoucí již před řadou let k otevření pískovcové klasifikace, a po celou dobu řada slavných jmen od „skalácké“ party až po dnešní „špičku“, která leze „morálové“ cesty té nejvyšší obtížnosti. Další vývoj? Chceme udržet otevřené všechny

tradiční lezecké oblasti, očekáváme, že v některých z nich dojde k omezení tvorby prvovýstupů a počítáme s tím, že se ve skalách a okolí budeme muset přizpůsobovat rostoucímu počtu návštěvníků. A také doufáme, že tradiční pískovcové lezení přetrvá a bude mít stále své příznivce, navzdory lákavé alternativě v podobě poměrně bezpečných, sportovně zajištěných oblastí.

Než pojedete lézt na písek, seznamte se s podmínkami, které v jednotlivých oblastech platí. Vše najdete na webu ČHS v databázi skal: www.horosvaz.cz/databaze-skal-cr/

CHKO Český ráj

Harmonická krajina, skalní města a velmi různorodé lezení: Ikonické věže Skaláku s měkkým a často solivým pískovcem, poměrně pevné skály Prachova, zapomenutá Hruboskalská údolíčka, téměř „nepískovcové“ Sušky a další... Jedná se o tradiční lezecké oblasti, na mnohých z nich jsou stopy lezeckých generací znát: „...*Nejvyhlášenější cesty na dominanty jednotlivých skalních oblastí již postrádají přirozený reliéf. Zvýšená návštěvnost se projevuje i erozí přístupových svahů...*“ (Plán péče CHKO). Na celém území CHKO je lezení povoleno jen se souhlasem Správy CHKO Český ráj. Český ráj vyjma Sušek a Pantheonu je pro lezce od začátku listopadu do konce března uzavřen z důvodu měkkého pískovce a také kvůli hnízdění, Mg je s výjimkou malého úseku Pantheonu striktně zakázáno. Prvovýstupy jsou v některých oblastech zcela zakázány, nebo jsou podmíněny souhlasem ochrany přírody.

CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko

Labské pískovce po obou stranách státních hranic, tj. Českosaské Švýcarsko, jsou skutečnou „kolébkou“ pískovcového lezení. Předmětem ochrany je celková geomorfologie terénu, lesní porosty, různé typy přírodních stanovišť i flora a fauna. Nabídka lezení je velmi pestrá – monumentální věže „Labáku“, skalní město v Tisé, Hřensko a další malebné lokality národního parku... V NP České Švýcarsko se smí lézt výhradně ve vyjmenovaných lokalitách a skalách.

Většina skal je otevřena kvůli hnízdění od července do konce ledna, platí striktní zákaz používání Mg a prvovýstupy nejsou možné bez souhlasu správy NP. Podmínky lezení na pravém břehu Labe, kde je NPR Kaňon Labe, jsou poměrně přísné: Většina skal je kvůli hnízdění otevřena až od července do konce ledna, platí zákaz používání Mg a některé skály jsou již pro prvovýstupy zcela uzavřeny. Na území PP Tiské stěny, ve skalním městě tvořeném poměrně měkkým pískovcem, jsou prvovýstupy zcela zakázány, stejně jako lezení několika desítek již velmi poškozených cest, a platí zákaz používání Mg. Lezení na poměrně pevném, členitém a hrubozrnném pískovci v Ostrově či Rájci je volnější.

CHKO Broumovsko

Předmětem ochrany je unikátní geomorfologie se stolovými horami a skalními městy a ochrana společenstev a specifické mikroklima na ně vázané. Obavy ochrany přírody v souvislosti s horolezectvím se netýkají skal. *„Horolezci... často zasahují do nejkřehčích částí celého ekosystému reliktních borů, tj. do míst, kde se vyskytují citlivé porosty lišejníků a mechů, popř. drobná keříčková vegetace a borovice... Negativní vlivy na vlastní skalní útvary se po téměř 100 letech horolezeckého využívání*

v současnosti jeví jako málo významné.“ (Plán péče). Z pohledu lezců i ochrany přírody jsou nejvýznamnější Adršpašské a Teplické skály. V „Ádru“ i „Teplicích“ platí striktní časová omezení hlavně z důvodu hnízdění. Některé sektory jsou otevřeny od května, resp. od července, platí zákaz používání Mg a prvovýstupy jsou možné jen se souhlasem ochrany přírody; povolení se nevztahuje na bouldering. Prakticky stejné podmínky platí i v NPR Broumovské stěny. „Křížák“ nabízí v některých sektorech celoroční lezení, prvovýstupy jsou povoleny a Mg tolerováno v duchu pískovcových pravidel. Celoroční lezení a toleranci Mg dle pravidel nabízí i stolová hora Ostaš.

CHKO Kokořínsko – Máchův kraj

Předmětem ochrany je krajina s jedinečným geomorfologickým utvářením - ploché pánve s rybníky a rašeliništi, skalní města a kaňonovitá údolí, kvádrové pískovce, a na ně vázaná přírodní stanoviště. Kokořínsko nabízí lezení na skály a skalky ukryté v údolíčkách, z poměrně měkkého pískovce, takže je třeba obezřetnost. Lezení je povoleno celoročně, ale jen ve vyjmenovaných lokalitách; bouldering a ani použití Mg nejsou dovoleny.

Text: Božena Valentová

ADRŠPACH / AUTOR: MARIETA MUSÁLKOVÁ ►

ODDÍLY NA PRVNÍM MÍSTĚ

V současné době působí v rámci ČHS více než 350 aktivních oddílů a spolků. Některé sahají svou historií hluboko do minulého století, kdy vznikaly, přirozeně, jako sdružení tradičních SKALNÍCH lezců. Postupem času, tak, jako se vyvíjel a větvil horolezecký sport, vyvíjely se a větvíly také oddíly. Dnes se tedy nesetkáváme jen s těmi tradičními, ale ve značné míře také “hybridními” či čistě sportovními oddíly zaměřenými na lezení na umělé stěně. Některé jsou pro děti, některé jsou pro všechny, některé jsou malé jen s pár členy, jiné jich mají stovky. Každý oddíl má jiné potřeby, přání, nároky a představy.

Za vznikající koncepcí spolupráce s oddíly stojí především členové Výkonného výboru ČHS Jirka Oliva a Petr Resch, který dodává: *“ČHS by měl plnit zejména roli servisní organizace právě svým oddílům, neboť ty jsou jeho základním stavebním kamenem. Toliko volná interpretace jednoho z hlavních cílů naší střešní organizace. Vstříc splnění tomuto cíli jsme vytvořili novou roli ve struktuře ČHS, roli koordinátora práce, komunikace, zkušeností, vědění,... mezi střešou zastupovanou Výkonným výborem (VV), odbornými komisemi a oddíly. Koordinátor bude mapovat dění v oddílech tak, aby VV a odborné komise dokázaly reagovat na jejich potřeby. Bude ale zároveň tím, kdo by měl dohlédnout na efektivitu těchto procesů, aby se nepárovaly, či*

naopak nešly proti sobě. A vůbec nejtěžší bude jeho role na začátku, kdy bude muset oddíly přesvědčit, že mají na tuto spolupráci naskočit. Že s námi budou komunikovat, předávat zkušenosti, ale (!!!) také budou ochotní nám pomoci tento proces ufinancovat. Třeba tím, že překlopí evidované členy do řádných. Nutno dodat, že takto odvážnou osobu jsme hledali docela dlouho. Tím, respektive tou, kdo se nebojí do lesa, je Lucie Kalašová. Buďte na ni hodní, chce vám/nám pomoci.”

Oslovili jsme několik oddílů, aby představili nejen svou činnost, ale především svá očekávání, která od ČHS mají:

Vertikon Zlín

Lezecký klub Vertikon Zlín z.s. začal fungovat v roce 2011 současně se vznikem lezeckého centra Vertikon-Singingrock ve Zlíně, kde má klub zázemí. Počet členů klubu postupně vzrostl až na 350, přičemž z naprosté většiny se jedná o členy do 20 let. Od samého počátku bylo cílem lezeckého klubu zajištění kvalitního programu a podmínek pro všechny mládežnické zájemce o lezení v co nejširším věkovém a výkonnostním spektru od pohybových hrátek pro děti předškolního věku, volnočasových kroužků pro lezce od 6-20 let, „hobby race“ kroužků pro dospívající mládež, až po sportovní

JLEZECKÝ KLUB VERTIKON ZLÍN/ AUTOR: ARCHIV VERTIKONU

tréninky všech věkových skupin. Každý má tak možnost najít si ten svůj ideální způsob a intenzitu, která mu vyhovuje. Důležitými aspekty v naší činnosti jsou spolupráce v kolektivu, odpovědnost, zdravý pohyb, všestrannost, samostatnost a vzájemný respekt. Vedle činnosti pro své členy organizuje klub také pravidelně příměstské tábory, závody pro začínající mládež, soutěže pro veřejnost a závody ČP pro mládež i dospělé.

Proč jsou oddílem ČHS

Členem ČHS jsme se stali v roce 2015, protože jsme hledali zastřešující organizaci, která by nám pomohla s dalším rozvojem našeho klubu. Od této doby se svazem spolupracujeme na projektech, které jsou cílené především na mládež, a to jak v soutěžním sportovním lezení, tak i zájmovém. ČHS má kvalitní metodickou komisi udávající normu, kterou se snažíme dodržovat. Poskytuje nám také nemalé finanční prostředky pro naše projekty a motivuje k další činnosti novými výzvami. S rozvojem sportovního lezení jako olympijského sportu se snaží zajistit kvalitní závody i podmínky pro trénink nejen nejlepších závodníků.

Co od ČHS očekávají

Do budoucna bychom uvítali možnost právní podpory a nabídku komplexního řešení pojištění trenérů a instruktorů oddílu a zároveň věříme, že nastartovaný systém péče o talentovanou mládež bude dále rozvíjen.

Lokomotiva Brno

Horolezecký oddíl Lokomotiva Brno je jedním z tradičních oddílů Českého horolezeckého svazu. Historie tohoto oddílu se začala psát v roce 1955 sloučením dvou brněnských oddílů HO Sokol GZ Královo pole (zal. 1950) a HO TJ Spartak Královo pole. Členové HO Lokomotiva Brno, později HO TJ Lokomotiva-Ingstav Brno a od roku 2008 opět pouze HO Lokomotiva Brno vždy patřili k širšímu výběru špičkových horolezců Československa a později i samostatné České republiky. Jména jako Rudolf

Antoníček, Jiří Ševčík, Jan Kounický, Sylva Talla a řada dalších členů se objevovala pravidelně v nominacích na Výstupy roku. Důkazem velmi solidní horolezecké úrovně Lokomotivy Brno je mimo jiné i fakt, že z celkového počtu 43 českých horských vůdců UIAGM jich celkem 8 stále je nebo bylo jeho členy. Aktuálně se oddíl transformuje v servisní organizaci velké části brněnské lezecké komunity s více jak 300 lezoucími členy v oblasti soutěžního lezení, skalního lezení, horolezectví a skialpinismu.

Proč jsou oddílem ČHS

ČHS zastupuje zájmy lidí, kteří se věnují všem formám lezení, horolezení a skialpinismu. Pozice našeho oddílu jako jednoho z největších v ČR nám dává nejen práva, ale také odpovědnost za směřování celku. Jsme součástí, která může a má hovořit do směřování celého ČHS. Otázka by tedy neměla znít proč být v ČHS, ale co můžeme jako oddíl udělat, aby ČHS pro všechny dokázal jejich očekávání lépe naplňovat.

Co od ČHS očekávají

Viz jen pár slov zpět, pokud bude naše činnost přínosem pro celek a ČHS nám s ní dokáže pomoci, pak je smysl splněn. Očekávat, že vše dostaneme na zlatém podnose není příliš naším stylem. No a snad občas by bylo od VV fajn naslouchat více i "podhradí", ale bohužel ne všichni z "podhradí" se umějí konstruktivně ozvat. Takže za nás máme pocit, že se to hýbe správným směrem, sice pomalu, ale hýbe.

LezeTop Písek

Lezecký klub LezeTop Písek již 10. rokem sdružuje děti a mládež se zájmem o lezení, kterých momentálně eviduje zhruba 180. Klubové děti se pravidelně schází se svými trenéry (lezeckými instruktory) na kroužcích, které se konají každý všední den. Kroužky jsou koncipované pro všechny děti, které se touží pravidelně hýbat a pracovat na sobě. Lezeme zejména v hale, na umělých stěnách, ale když je příznivé počasí, bereme děti ven na zajištěné skály blízko Písku, velice rádi jezdíme například

i do Židovy Strouhy u Bechyně či do jiných skalních oblastí a nebráníme se ani zkušenostem na ferratách. Několikrát ročně se naši svěřenci účastní velkých domácích závodů a mají i mnoho příležitostí vyzkoušet si své schopnosti v rámci menších závodů na jiných lezeckých stěnách. Nad rámec pravidelných lezeckých kroužků ve školním roce se děti z klubu přes letní prázdniny účastní letních příměstských táborů, které jsou zaměřené (nejen) na lezení v hale a na skalní lezení. Skály po obou březích řeky Otavy, kterými jsme správci, jsou ideální pro lezení v nižších a středních obtížnostech. Tedy právě pro děti a mládež. Cesty jsou zajištěné a udržované. O bezpečnost dětí na táborech se starají kvalifikovaní instruktoři lezení. Tyto tábory se konají vždy 5x během letních prázdnin a jsou velmi oblíbené mezi dětmi i rodiči.

Proč jsou oddílem ČHS

Členství klubu v ČHS je pro nás zajímavé ze dvou důvodů. Jeden je čistě morální a druhý je spíše ekonomicky prospěšný. Ten morální znamená, že vzhledem k tomu, že se věnujeme lezení jako sportu i životní filosofii a vychováváme v tomto duchu mládež, dává nám smysl patřit do organizace, která se v rámci ČR stará o celé lezecké prostředí a rovněž o lezeckou komunitu. Členstvím podporujeme údržbu a starost o skalní oblasti přes delegované sprá-

vce. Nepřímo přes členství podporujeme sportovní lezení, rozvoj i propagaci lezeckého sportu. Proto si myslíme, že by měl v ČHS být každý, kdo se věnuje horolezectví nebo sportovnímu lezení. Druhý aspekt (ekonomický) nám poskytuje mnoho možností: Lezení v chráněných skalních oblastech – pískovcích, zejména v Českosaském Švýcarsku, kam jezdíme s dětmi pravidelně každý rok. Využití akreditovaných instruktorů ČHS pro výškolení vlastních instruktorů a trenérů licence A, B, C, možnost využití zřízení cestovního pojištění s následnou možností slev na horských chatách, využití grantů ČHS pro svoji činnost v rámci oddílů, účast na závodech organizovaných ČHS, možnost příspěvků na činnost a rozvoj oddílu, jak tomu bylo v dřívějších letech.

Co od toho očekávají

Do budoucna očekáváme stabilní spolupráci i částečnou finanční podporu oddílu. Významnou pomoc a spolupráci při organizaci závodů ČHS zařazených do 1., 2. i 3. ligy. Dále očekáváme kvalitní reprezentaci horolezectví a ezení napříč širokou veřejností. V neposlední řadě i stabilní podporu nadějných lezců a začínajících sportovců.

Text: Míša Košatková

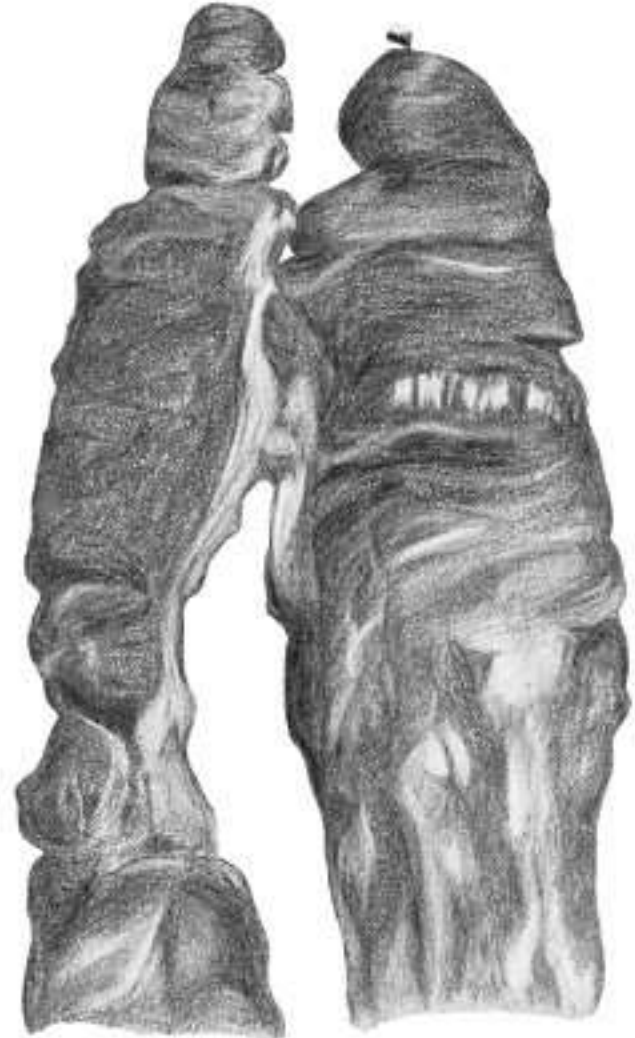
Rodina je pěkná jízda
Nový Caddy
Připraven na vše, co vám zítřek přinese

Užitkové vozy

Záruka 2 + 2 roky*
ZDARMA

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Caddy: 4,8-7,5 l / 100 km, 127-157 g / km.
* Záruka 2 + 2 roky s limitem 200 000 km zdarma.

Autorizovaný prodejce Volkswagen
Auto Podbabská
Pod Patankou 217/1, Praha 6
www.autopodbaba.cz
e-mail: vw@autopodbaba.cz

ROK 2021 V ČHS

2021 - olympijský rok s premiérou sportovního lezení na Olympijských hrách Tokio 2020 a také druhý rok s „covidem“, tentokrát už od samého začátku.

Celkový počet členů ČHS se oproti předchozímu roku mírně zvýšil (nyní necelých 30 tisíc) a o tisícovku přibyl i členů ve věku do 18 let (nyní cca 12 tisíc). Členský průkaz si ovšem pořídilo méně členů než vloni (nyní cca 16 tisíc). Členské příspěvky byly po více než deseti letech zvýšeny o inflaci a byly do nich zahrnuty platby za pojištění odpovědnosti, které od roku 2021 kryje všechny dospělé členy ČHS. V návaznosti na novelu stanov ČHS, která zvýšila minimální počet členů oddílu bez právní osobnosti na 10, byly zrušeny velmi malé oddíly, které tuto podmínku nesplnily. Na konci roku měl ČHS 366 oddílů a zvýšil se počet těch, které mají právní postavení spolku (nyní 96).

Svolání standardní březnové Valné hromady ČHS znemožnila epidemie koronaviru, a proto bylo třeba najít náhradní řešení. Potřeba schválit včas rozpočet na rok 2021 vedla k rozhodnutí uspořádat nejprve valnou hromadu mimo

zasedání, s hlasováním per rollam, a následně, po uvolnění restrikcí, standardní valnou hromadu. První valná hromada, mimo zasedání, se uskutečnila 20. března. Druhá, již v podobě zasedání delegátů, se konala 29. května v Praze na Strahově, přičemž hlavním bodem programu byly volby do Výkonného výboru ČHS, Disciplinární komise a do Revizní komise na další čtyřleté období. Delegáti také schválili novelu stanov umožňující konat v případě nutnosti valnou hromadu mimo zasedání a udělili titul Čestná členka ČHS in memoriam Zorce Prachtelové a titul Čestný člen ČHS Radku Jarošovi.

Výkonný výbor byl na další funkční období (do jara 2025) zvolen ve „staronovém“ složení: předseda Jan Bloudek, členové Pavel Blažek, Marek Klíma, Jirí Oliva a Petr Resch; funkcí místopředsedů se opět ujali M. Klíma a P. Resch. P. Blažek na funkci ve Výkonném výboru na konci roku rezignoval. V průběhu roku se konalo 11 zasedání Výkonného výboru, která byla doplněna neformálními setkáními, na nichž byly diskutovány hlavně koncepční cíle a záměry ČHS.

◀ ILUSTRACE ADRŠPACH / AUTOR: AMÁLIE STRÁNÍKOVÁ

Podarilo se posílit pozici ČHS ve skupině olympijských sportů, neboť předseda ČHS Jan Bloudek byl zvolen do Výkonného výboru Českého olympijského výboru.

ČHS hospodařil v roce 2021 se schváleným rozpočtem ve výši necelých 21,2 mil. Kč, přičemž největší výdaje byly směřovány do oblasti sportovního lezení. Na příjmech se významně podílely dotace Národní sportovní agentury (NSA) ve výši cca 13,5 mil. Kč; výběr členských příspěvků byl oproti plánu o cca 1 mil. Kč nižší, což se negativně promítlo do celkového hospodaření této „nejisté sezóny“. ČHS využil i investiční dotace NSA ve výši necelých 3,8 mil. Kč, za které pořídil vybavení pro sportovní lezení a v menší míře i pro reprezentaci v závodním skialpinismu.

Činnost ČHS opět podpořila, a to finančně i materiálně, řada partnerů (v náhodném pořadí): Auto Podbabská, Český ráj Outdoor sport, HUDY sport, Singing Rock, Tendon, Mountain Equipment, Rock Empire, Rock Point, Rock, SC Metal, UNIQA pojišťovna. Mediálními partnery byly opět Lezec.cz, Montana, Horyinfo.cz a Svět outdooru.

Mezinárodní aktivity, zejména plenární a další jednání mezinárodních sportovních organizací, jichž je ČHS členem (UIAA, IFSC, ISMF), byly kvůli epidemii covidu omezeny, nebo se konaly formou videokonferencí, kterých se za ČHS účastnil předseda J. Bloudek. Během podzimního uvolnění se podařilo v Praze úspěšně uspořádat Plenární zasedání EUMA (European Union of Mountaineering Associations). Dále se rozvíjely aktivity v rámci mezinárodního projektu *Good Governance of Climbing and Mountaineering in Europe*, jehož cílem je zlepšit v EU podmínky pro provozování horolezecké infrastruktury včetně lezeckých oblastí, a rozběhl se nový mezinárodní projekt *European system for training of sport climbing coaches and route setters* zaměřený na vzdělávání trenérů a stavěčů, na kterém s ČHS a dalšími partnery participuje i IFSC. Oba projekty jsou financovány z programu Erasmus+.

Členové ČHS měli opět k dispozici slevy na chatách ve Vysokých Tatrách a ve Slovinsku, a ti, kdo si pořídili balíček Trio, také na alpských chatách vlastněných evropskými horolezeckými federacemi. Balíček Trio si koupily dvě tisícovky členů a samotné cestovní pojištění UNIQA, které je výhradně pro členy ČHS, přes 5 tisíc z nich (pojistné plnění přes 2,5 mil. Kč). Členy ČHS opět krylo úrazové pojištění, cestovní pojištění pro reprezentanty a pojištění odpovědnosti pro trenéry a instruktory, a nově také pojištění odpovědnosti, které je automatickou součástí členství v ČHS; výhodné pojištění odpovědnosti a úrazové pojištění se podařilo sjednat i pro stavěče. Činnost členů a oddílů byla opět podpořena prostřednictvím grantů určených na podporu mládeže, na údržbu skal a tradiční horolezecké akce. Alokované prostředky ve výši necelých 800 tis. Kč se však podařilo využít jen z části, protože řada akcí byla kvůli epidemickým omezením zrušena.

Členové si mohli jako vždy půjčovat průvodce a další publikace z knihovny ČHS. Informovanost členů i veřejnosti byla zajišťována prostřednictvím webu, facebooku a instagramu ČHS, a také čtvrtletních elektronických Zpravodajů a Ročenky ČHS. Díky olympiádě a rostoucí popularitě sportovního lezení se podařilo významněji proniknout i do mainstreamových médií, kdy finále OH ve sportovním lezení bylo v ČR nejsledovanějším přenosem z olympiády.

Činnost ČHS zajišťovaly především odborné komise pro alpinismus, sportovní lezení, závodní a tradiční skialpinismus, ledolezení, mládež, metodiku a správu skal, s podporou sekretariátu ČHS.

Rok 2021 byl z našeho pohledu rokem sportovního lezení, které se poprvé představilo na olympijských hrách v Tokiu. Reprezentant Adam Ondra sice zůstal šestým místem za svými očekáváními, ale jeho vystoupení bylo

i tak úspěšné. V oblasti sportovního lezení se během roku podařila, navzdory covidu, řada věcí: ČHS má rozšířený, ucelený systém péče o talentovanou mládež (SpS, SCM a VSCM). O naše reprezentanty, kteří přiváží z mezinárodních závodů velmi dobré výsledky včetně medailových umístění na evropských a světových šampionátech, se stará kvalitní stabilní trenérský tým a také resortní sportovní centra Olymp a Viktoria. Tuzemské závody mají tři ligové úrovně, podařilo se uskutečnit plánovaná mistrovství ČR ve všech kategoriích a disciplínách, běží projekt trenérského vzdělávání atd. atd.

Epidemická omezení naplno zasáhla závodní skialpinismus - celý seriál HUDY Direct Alpine Český pohár ve skialpinismu musel být zrušen. Prosincové setkání tradičních skialpinistů se však vydařilo, a v ledolezení se podařilo uskutečnit mezinárodní MČR.

Počátkem roku byl sestaven nový tým mladých alpinistů – Sokolůků na další tříleté období, a jejich aktivity se podařilo provázat se zkušenými alpinisty – reprezentanty. Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže Výstupy roku za rok 2020 proběhlo kvůli epidemickým omezením jen v on-line prostoru, zato celostátní finále horolezecké soutěže Mladí horalové se v Babím

lomu podařilo zvládnout se vší parádou. ČHS se stal první Autorizovanou osobou pro přezkušování kvalifikací Instruktor lezení na umělé stěně a Instruktor lezení na skalách. Realizaci instruktorských a trenérských kurzů omezil koronavirus, přesto se podařilo vyškolit téměř čtyřicítka nových instruktorů, dokončit kurz *trenér B* a kurz *trenér C*, uspořádat doškolovací kurzy a metodické akce pro členy i veřejnost a na konci října se uskutečnil *Pelikánův seminář* zaměřený na horskou medicínu.

Správa skalních oblastí byla standardně zajišťována prostřednictvím 18 vrcholových komisí a správců skal. V průběhu roku nabyla účinnosti nově vyjednaná povolení lezení pro národní přírodní rezervace Bořeň, Jizerskohorské bučiny a Kaňon Labe. Prodloužení dosavadních povolení se podařilo získat i pro menší oblasti - Váňův kámen, Dutý kámen, Praha, Tupadelské skály, Rabštejn, Borecké skály, Přílepskou skálu, Štamberk a kamenné moře. Významných vylepšení doznala databáze Skály ČR včetně uvedení nové verze mobilní aplikace.

Text: Božena Valentová

VÝSTUPY ROKU 2021

NOMINACE

Hory nad 6 000 m n. m.

Karolína Grohová, po devíti letech první Češka, která pokořila 8 000 m n. m. bez použití kyslíku, Gašebrum II 8 035 m n. m.

Marek Holeček, Radek Groh, prvovýstup “Nebeská Past” na Baruntse 7 162 m n. m., ABO, M6/VI+
Zdeněk Hák, Jaroslav Banský, prvovýstup “Ádův nebeský traverz” na Kangchung Shar 6 063m n. m., TD+
Zdeněk Hák, Jakub Kácha, kombinace cest “American Direct” a “Šmíd” na Ama Dablam 6 812 m n. m., TD+/ED-, M4, WI 4

Hory pod 6 000 m n. m.

Ondřej Mrklovský, Anna Šebestíková, první opakování “Dionýsos” 7b+ na Malé Jorassy
František Bulíčka, první české opakování “Ave Caesar” 7c na Petit Clocher du Portalet
Matěj Svojtka, Ondřej Tůma, Jáchym Srb, prvovýstup “Oat Flakes Madness” 7c+ AF, 270m na Silberhorn
Lukáš Ondrášek, Filip Zaoral, OS tým přelez “Via Paolo VI” 7b+, 600m na Tofana di Roses

Sportovní lezení

Eliška Adamovská, první český ženský OS přelez 8b “Bitka se Stalaktiti” 8b v Ospu (Slovinsko)
Markéta Janošová, OS přelez cesty “Aurora Extension” 8a na Kalymnosu (Řecko)
Adam Ondra, první přelez cesty “Taurus” 9b na Býčí skále
Adam Ondra, přelez cesty “The Lonely Mountain” 9b v Arcu (Itálie)
Adam Ondra, přelez cesty “Erebor” 9b v Arcu (Itálie)
Vojtěch Trojan, přelez cesty “Pornographie” 9a v Céüse (Francie)
Štěpán Volf, přelez cesty “Estado Critico” 9a v Siuraně (Španělsko)
Petr Resch, přelez cesty “Čertík z krabičky” 9a v Srbsku

Tradiční lezení

Anna Šebestíková, první ženský přelez cesty “Rajská spára” Xa v Adršpachu
Lumír Fajkoš, prvopřelez (po vlastním) cesty “Bolted” 10- (8a+) na Perštejnu

Boulder

Lucie Hrozová, první český ženský flash přelez bouldru 8A “Red Hot Tortilas” na Sněžníku
Lucie Hrozová, přelez “Temná Hmota” 8B na Sněžníku
Lucie Hrozová, přelez “Conquistador” 8B ve Sklapsku
Lucie Hrozová, flash přelez “Ribstole” 8A na Sněžníku
Eliška Adamovská, přelez “Izabela” 8A+ v Babím Lomu
Martin Stráník, prvovýstup “Black Panther” 8C ve Vesci
Martin Stráník, přelez “Double Backflip” 8C/C+ v Bahratalu (Německo)
Štěpán Volf, přelez “Silák Panoramix” 8B+ ve Sloupu

Talent Roku

Josef Šindel (14 let), přelez cest “Talk is Cheap” 8c v Ospu, “Insomnia” 8c v Harmanci (Slovensko), “Raubritter” 8c ve Frankenjuře, “Gezurren Erresuma” 8c ve Valdegovía (Španělsko)
Lukáš Morkoluský (14 let), přelez cesty “Odd Fellows” 8c ve Frankenjuře

▲ ÖTZTALSKÉ ALPY, VÍTEZNÁ FOTOGRAFIE PF 2022 / AUTOR: LUKÁŠ BURIÁNEK

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI ČESKÉHO HOROLEZECKÉHO SVAZU:

VYBAVTE SE NA SKÁLY I STĚNU U OUTDOOR EXPERTA

Partner lezecké reprezentace ČR

A full-page photograph of a male rock climber. He is shirtless, wearing a grey beanie, grey climbing pants, and a yellow and green climbing harness. He is also wearing blue and yellow climbing shoes. He is positioned horizontally against a dark, textured rock face, with his arms extended upwards and his legs bent. A blue rope is attached to his harness. The background is a large, dark rock wall with some lighter, crystalline patches on the right side.

Vojta Trojan Rafiki tým
Jungle Speed 9a Siurana
Foto: Jan Novák

www.rockpoint.cz